

Competenties van docenten, loopbaanbegeleiders en stagebegeleiders in de Vakroute

De Vakroute vraagt om een goede samenwerking en communicatie tussen beroepsgerichte docenten, AVO-docenten en loopbaanbegeleiders in het Vakcollege, en ook met stagebegeleiders in leerbedrijven en met het mbo.

Veel scholen die de Vakroute (willen) aanbieden ervaren dit als een cultuuromslag, die om de nodige investeringen vraagt. Een van de zaken die daarbij van belang zijn, is zicht hebben op de specifieke competenties die cruciaal en onderscheidend zijn voor docenten, loopbaanbegeleiders en stagebegeleiders (leerbedrijven) die betrokken zijn bij het opleiden van leerlingen in de Vakroute.

Vakcollege Groep heeft in 2014 een overzicht met specifieke competenties voor de verschillende functies/rollen in de Vakroute opgesteld.

Voor beroepsgerichte docenten, AVO-docenten en loopbaanbegeleiders zijn de specifieke Vakroute competenties beschreven in relatie tot de zeven competentiegebieden in de wet BIO:

- interpersoonlijke competentie
- pedagogische competentie
- vakinhoudelijke en didactische competentie
- organisatorische competentie
- competentie in het samenwerken met collega's
- competentie in het samenwerken met de omgeving
- competentie in reflectie en ontwikkeling

De wet BIO gaat niet in op stagebegeleiders in leerbedrijven. De competenties die onderscheidend zijn voor stagebegeleiders in de Vakroute zijn daarom apart beschreven.

Beroepsgerichte docent

Vakinhoudelijke en didactische competentie:

- Is in staat om de leerling vanaf de start in leerjaar 1, via het laten ervaren van beroepshandelingen, te begeleiden bij het ontwikkelen van loopbaancompetenties en beroepsvaardigheden.
- Herkent in de beroepsgerichte examenprogramma's aanknopingspunten voor de AVO-leerstof, loopbaancompetenties en mbo-kwalificaties en kan deze omzetten in de lespraktijk.
- Weet innovaties in het eigen vakgebied te vertalen naar leerinhoud.
- Kan de visie en onderwijskundige uitgangspunten van de Vakroute verwoorden en toepassen in de eigen beroepssituatie.

Competentie samenwerken in een team:

- Kan integraal onderwijs aanbieden, in de zin van het actief aanbrengen van samenhang met andere vakken en het voorkomen van overlap tussen onderbouw en bovenbouw.
- Herkent in de beroepsgerichte examenprogramma's aanknopingspunten voor de AVO-leerstof, loopbaancompetenties en mbo-kwalificaties en kan deze in samenspraak met AVO-docenten toepassen in de lespraktijk.

Competentie samenwerken met de omgeving:

- Kan leerinhouden en werkwijzen afstemmen met de externen die betrokken zijn bij het opleiden en begeleiden in de Vakroute.





- Kan gedurende de gehele opleiding samenwerken met de regionale (bedrijfs)omgeving.
- Kan in samenspraak met praktijkbegeleiders zorgen dat de stage in de Vakroute bijdraagt aan de ontwikkeling van loopbaancompetenties en de beroepsvaardigheden van de leerling.

Competentie reflectie en ontwikkeling:

- Is zich bewust van de eigen rol in de Vakroute en in de schoolloopbaan van de leerling.
- Is bereid te investeren in deskundigheidsontwikkeling om de kwaliteit van de Vakroute te versterken en te borgen.

AVO-docent

Vakinhoudelijke en didactische competentie:

- Kan de visie en onderwijskundige uitgangspunten van de Vakroute verwoorden en toepassen in de eigen beroepssituatie (lessituatie, curriculum etc.).

Competentie samenwerken in een team:

- Kan integraal onderwijs aanbieden, in de zin van het actief aanbrengen van samenhang met andere vakken en het aansluiten bij de fasering van de Vakroute (voorkomen van overlap tussen onderbouw en bovenbouw).
- Herkent in de beroepsgerichte examenprogramma's aanknopingspunten voor de AVO-leerstof, loopbaancompetenties en mbo-kwalificaties en kan deze in samenspraak met beroepsgerichte docenten toepassen in de lespraktijk.

Competentie samenwerken in de omgeving:

- Stemt leerinhoud en werkwijze af met de anderen die betrokken zijn bij het opleiden en begeleiden in de Vakroute.

Loopbaanbegeleider

De pedagogische competentie:

- Kiest binnen de Vakroute werkvormen en gespreksvormen die aansluiten bij de leerstijl van de leerlingen en het begripsniveau van de ouders.
- Bewaakt de inhoud en voortgang van het loopbaandossier.

Vakinhoudelijke en didactische competentie:

- Kan de leerling via het laten reflecteren op beroepshandelingen en beroepsvaardigheden begeleiden bij loopbaanoriëntatie en het maken van keuzes.
- Kan de visie en onderwijskundige uitgangspunten van de Vakroute verwoorden en toepassen in de eigen beroepssituatie.

Competentie samenwerken met de omgeving:

- Stemt leerinhoud en werkwijze af met de anderen die betrokken zijn bij het opleiden en begeleiden in de Vakroute.
- Bewaakt de inhoud en voortgang van het loopbaandossier.



Competentie in reflectie en ontwikkeling:

- Is zich bewust van de eigen rol in de Vakroute en de schoolloopbaan van de leerling.

Stagebegeleiders in de Vakroute

Kenmerkende competenties:

- a. Kan in de eigen beroepssituatie de visie en onderwijskundige uitgangspunten van de Vakroute toepassen.
- b. Is zich bewust van de eigen rol in de Vakroute en de schoolloopbaan van de leerling.
- c. Kan en is bereid vak/functie-overstijgend te denken en te handelen.
- d. Stemt leerinhoud en werkwijze af met de anderen die betrokken zijn bij het opleiden en begeleiden in de Vakroute.
- e. Begrijpt de relatie tussen de beroepsgerichte eindexamenprogramma's en de stagedoelen.
- f. Kan van dagelijkse werksituaties leersituaties maken die aansluiten bij de leerdoelen van de stage en de leerstijl, leeftijd en kwaliteiten van de leerling.
- g. Kan leerlingen via het laten ervaren van beroepshandelingen begeleiden bij het ontwikkelen van loopbaancompetenties en beroepsvaardigheden.